

Sociaal Historisch
Centrum voor Limburg

Werkplan 2018

Inhoud

Samenvatting: de belangrijkste projecten van het SHCL in 2018	3
Algemeen	7
Begrotingsinstelling	
Erfgoedcoöperatie	
Projectmiddelen	
Huisvesting bij het RHCL	
Maastricht Centre for Arts, Conservation, and Cultural Heritage (MACCH)	
Opvolging directeur-hoogleraar	
Publieksgericht werken	9
Public relations en communicatie	
Publieksdiensten en digitale informatievoorziening	
Crowdfunding	
Innovatieve erfgoedpresentaties	
Bibliotheek	11
Catalogisering	
Digitalisering van kranten en tijdschriften	
Kennisdeling	
Archieven	13
Inventarisatie	
Digitale collectiepresentatie	
Acquisitie, archief- en depotbeheer	
Korte introducties op de archieven van het SHCL	
Wetenschappelijk onderzoek en publicaties	16
Onderzoekprogramma bevolking en gezondheid in historisch-vergelijkend perspectief	
Promotieonderzoek op basis van de Maastricht Death and Disease Database	
Samenwerking met Radboud Universiteit Nijmegen	
Research-fellows	
Geschiedenis van ondernemingen en het ondernemen in Limburg	
Uitgaven en publicaties	

Samenvatting: de belangrijkste projecten van het SHCL in 2018

Erfgoedsamenwerking

Op 15 juli 2017 deed provinciale kwartiermaker Ard van der Tuuk verslag van zijn onderzoek naar de mogelijkheden van intensievere samenwerking in het Limburgse erfgoedveld. Om deze samenwerking vorm te geven wordt thans (najaar 2017) gewerkt aan de oprichting van een coöperatie van Limburgse erfgoedinstellingen naar Gelders model. Het SHCL wil zich met inzet van collecties, kennis en kunde inspannen om deze coöperatie tot een succes te maken, mits de uitvoering van de kerntaken van het SHCL met de huidige financiering kan worden voortgezet. Coöperatieve samenwerking kan een meerwaarde opleveren op het gebied van gemeenschappelijke digitale informatievoorziening (op basis van digitalisering van de collecties), de vergroting van de digitale zichtbaarheid (bijvoorbeeld in de vorm van een zgn. verhalen-site), en de organisatie van gemeenschappelijke activiteiten (zoals in de afgelopen jaren die van het Geschiedenisplatform in de Maand van de Geschiedenis).

Digitalisering Limburgse kranten en tijdschriften

In het najaar van 2016 honoreerde Metamorfoze, het nationale programma voor het behoud van het papieren erfgoed bij de Koninklijke Bibliotheek, een digitaliseringsproject van 57 tijdschrifttitels uit het bibliotheekbezit van het SHCL uit de periode 1839-1972. De tijdschriften zullen in 2018 *full text* digitaal doorzoekbaar worden via de website Delpher. In aansluiting daarop tekenden de Koninklijke Bibliotheek, het Centre Céramique en het SHCL op 10 maart 2017 een intentieverklaring over de digitalisering van Limburgse kranten en de ontsluiting daarvan via Delpher. Dit betrof ten eerste de door Metamorfoze gefinancierde en door de KB uit te voeren digitalisering van twaalf Limburgse kranten in bezit van CC en SHCL. Deze zullen eveneens in 2018 beschikbaar komen. Ten tweede had de intentieverklaring betrekking op ca. 100 Limburgse kranten waarvan de digitalisering niet door Metamorfoze kon worden gefinancierd, maar die wel via de website Delpher door de KB zullen worden ontsloten. Al deze titels zijn in 2017 door het bibliotheekpersoneel van SHCL en CC gelokaliseerd (zij berusten niet alleen bij CC en SHCL, maar deels ook bij gemeentearchieven), geïnventariseerd, en de omvang van de te scannen pagina's is gemeten. Op grond daarvan is in overleg met de KB is een begroting opgesteld. In het najaar van 2017 zal een subsidieverzoek worden voorgelegd aan de Provincie Limburg om te voorzien in de kosten van digitalisering (de overige kosten zijn voor rekening van de KB, het CC en het SHCL). In dit krantenproject wordt samengewerkt

met de Mediagroep Limburg ten behoeve van de digitale beschikbaarheid van de meest recente kranten (met name *De Limburger*).

Vergroting digitale zichtbaarheid

Vernieuwing website

In 2017 is de website van het SHCL volledig vernieuwd. In 2018 zal worden gewerkt aan de verrijking van de website met nieuwe en beter toegankelijke informatie over het SHCL en zijn medewerkers, de collecties, het wetenschappelijk onderzoek en de publicaties.

Facebook en andere sociale media

Facebook is een steeds belangrijker instrument in het communicatiebeleid van het SHCL. De SHCL-pagina wordt vrijwel dagelijks gevuld met nieuws over activiteiten, collecties, personen en wetenswaardigheden. In september 2017 was het aantal volgers gegroeid tot 3.069. Het SHCL is tevens aanwezig op andere sociale media zoals Instagram, LinkedIn en YouTube. Ook de aan het SHCL gelieerde Stichting Maaslandse Monografieën bericht over haar activiteiten op een facebookpagina.

Inventarisatie en digitalisering van archieven

In 2018 heeft het SHCL verschillende inventarisatieprojecten onder handen, die ook zullen leiden tot digitalisering van onderdelen daaruit. Dat betreft in de eerste plaats de voortzetting van het al langer lopende project inventarisatie, conservering en digitalisering van het archief van *NV Glasschilderkunst F. Nicolas en Zonen* te Roermond, waarvoor omvangrijke subsidies ter beschikking werden gesteld door het Fonds Metamorfoze en andere subsidiënten. Deze werkzaamheden duren tot eind 2018. In 2018 en 2019 zullen de te conserveren onderdelen door externe partijen geconserveerd en gedigitaliseerd worden. In juni 2017 werd overeenstemming bereikt over de overbrenging van het archief van het *Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering* (LIOF). LIOF voorziet met een aanzienlijk bedrag in de kosten van de inventarisatie van dit archief. Dit project zal in 2018 worden afgerond. Ook voor het archief van de *Limburgse Bond van Muziekgezelschappen*, dat in 2017 aan het SHCL is overgedragen, werd een bijdrage in de inventarisatiekosten verworven. Dit project behelst tevens digitalisering van een deel van het archief. Het zal in 2018 worden afgerond. In 2017 is begonnen met de bewerking van het archief van het *Limburgse Groene Kruis*. Dit archief, dat van groot belang is voor de kennis van de geschiedenis van de gezondheidstoestand en de zorg in Limburg, is al langer in bezit van het SHCL. De inventarisatie zal uit eigen middelen worden

bekostigd. Tenslotte zal de beschrijving en digitalisering van de fotocollectie van de *Vroedvrouwenschool* worden aangepakt. Daarvoor werden in 2017 door crowdfunding middelen bijeengebracht.

Wetenschappelijk onderzoek

Promotieonderzoek op basis van de Maastricht Death and Disease Database

In 2017 werd de opbouw van de database van doodsoorzaken van in Maastricht begraven inwoners van die stad tussen 1865 en 1955 voltooid. Deze *Maastricht Death and Disease (voorheen Health Transition) Database* zal de basis zijn voor wetenschappelijk onderzoek door een promovendus die met middelen van het SHCL en de UM kon worden aangesteld. Het project onder de titel 'Escaping bad health and early death. Inequalities and time lags in the Maastricht health transition, 1864-1955' staat onder leiding van prof. Angélique Janssens en dr. Willibrord Rutten.

Zwarte bevrijdingskinderen

In 2017 publiceerde SHCL-research-fellow Mieke Kirkels haar onderzoek over in Limburg geboren zwarte bevrijdingskinderen. In samenwerking met het Centrum voor Gender en Diversiteit van de UM wordt gezocht naar middelen voor de aanstelling van een postdoc-onderzoeker om dit project in internationaal vergelijkend perspectief voort te zetten.

Algemeen

Begrotingsinstelling

Als provinciale begrotingsinstelling levert het SHCL een bijdrage aan de instandhouding van de culturele infrastructuur van de Provincie Limburg door het verzamelen, beheren en terbeschikkingstelling van historisch bronnenmateriaal. Daarnaast verricht het SHCL wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de vergelijkende regionale geschiedenis en verzorgt het publicaties op dit gebied. Er is in Limburg een grote en gevarieerde publieke belangstelling voor de regionale geschiedenis. Het SHCL wil daaraan bijdragen door historische informatie te verschaffen, te publiceren en mee te werken aan projecten van derden. Deze activiteiten vereisen een basisvoorziening van continue werkzaamheden op dit gebied, waarvoor de Provincie Limburg en de Universiteit Maastricht structureel middelen ter beschikking stellen.

Het SHCL bestaat sinds 1949. Het is opgericht door organisaties uit het Limburgse maatschappelijke middenveld die van mening waren dat hun geschiedenis en de geschiedenis van de Limburgse samenleving onvoldoende werden gedocumenteerd door de overheidsarchieven. Gedurende zijn bestaan heeft het SHCL een rijke verzameling archieven, bibliotheek- en ander documentatiemateriaal opgebouwd. Tal van maatschappelijke organisaties in het maatschappelijke middenveld en het bedrijfsleven, die medebepalend zijn voor de culturele identiteit van Limburg, hebben hun archieven en documentatiemateriaal aan het SHCL toevertrouwd. Onze bibliotheek bevat enorm veel gedrukt materiaal, zeldzame brochures en tijdschriften van Limburgse sociale organisaties. Het SHCL bewaart dit erfgoed niet alleen, het doet er ook wat mee. Om het gebruik in wetenschappelijk onderzoek mogelijk te maken stelt de Universiteit Maastricht structureel subsidie ter beschikking.

Erfgoedcoöperatie

Uitgaande van de in de provinciale nota 'Toekomst voor erfgoed!' (2016) geschetste beleidskaders willen wij onze collecties, expertise, kennis en ervaring graag ter beschikking stellen aan de op initiatief van de Provincie op te richten coöperatie van Limburgse erfgoedinstellingen met als doel de digitale toegankelijkheid te vergroten en een groter publiek te bereiken. Om onze maatschappelijke impact te vergroten menen wij er als kleine organisatie goed aan te doen ons aan te sluiten bij deze coöperatie en ons in te zetten voor het succes ervan. Het SHCL zal deelnemen aan de in dit kader in

te stellen 'Veldcommissie Digitaal Erfgoed'. In de verwachting dat deze coöperatie ook activiteiten op het gebied van de geschiedenis promotie zal ondernemen, wordt daarmee het Geschiedenisplatform Limburg (bestaande uit SHCL, RHCL, LGOG, Centre Céramique en Limburgs Museum) ons inziens overbodig.

Projectmiddelen

Om de doelstellingen van het SHCL te realiseren is het SHCL mede afhankelijk van projectinkomsten van externe opdrachtgevers, zowel voor (wetenschappelijk) onderzoek en publicaties als voor archiefbeheer. In de begroting 2018 is een aandeel van 24 procent aan externe projectmiddelen voorzien, onder meer ten behoeve de inventarisatie van archieven (Nicolas, LIOF, LBM).

Huisvesting bij het RHCL

Sinds 2008 is het SHCL gevestigd in het gebouwencomplex van het Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL) aan de St.-Pieterstraat in Maastricht. Waar praktisch mogelijk en wenselijk worden werkzaamheden van beide instellingen op het gebied van publieksdiensten en het collectiebeheer op elkaar afgestemd. De huisvesting van het SHCL en de samenwerking met het RHCL zijn geregeld in een in 2007 gesloten samenwerkingsovereenkomst, met een fusie tussen beide organisaties als verder liggend perspectief. In 2012 bleek de voorgenomen fusie in de vorm van toetreding van de Stichting SHCL tot de Gemeenschappelijke Regeling RHCL (van het Rijk en de Gemeente Maastricht) niet mogelijk te zijn. In de provinciale subsidiebeschikking voor 2017 is ons gevraagd een inspanning te leveren om samen met het RHCL voorstellen te doen om de fusie alsnog mogelijk te maken. In het najaar van 2017 is daarover met het RHCL-bestuur overlegd. De uitkomst van dit overleg was bij de opstelling van dit werkplan nog niet bekend.

Maastricht Centre for Arts, Conservation, and Cultural Heritage (MACCH)

In 2015 is het SHCL toegetreden tot het universitaire centrum MACCH. Andere deelnemers zijn de faculteiten Cultuurwetenschappen, Rechten, en Economie, en de Stichting Restauratie Atelier Limburg (SRAL). Via dit centrum wordt kennis uitgewisseld, samenwerking gerealiseerd, en fondsen geïnteresseerd voor de ondersteuning van projecten op het gebied van onderzoek, onderwijs, beleidsadviesing, conservering van kunst en erfgoed. In 2018 zal deze deelname worden voortgezet.

Opvolging directeur-hoogleraar

In 2018 zal de huidige directeur, prof. Ad Knotter, met pensioen gaan. Mede met hulp van universitaire middelen zal per 1 juni (een half jaar voor zijn vertrek) een opvolger worden aangesteld in een zgn. dakpanconstructie. De procedure voor de opvolging is in juli 2017 gestart.

Publieksgericht werken

Public relations en communicatie

Het communicatiebeleid van het SHCL heeft als doel meer bekendheid voor het SHCL te verwerven, media-aandacht te bevorderen, en het aantal donateurs te vergroten. Een belangrijk instrument daarvoor is de Facebookpagina van het SHCL (www.facebook.com/shclimburg). De SHCL-pagina wordt vrijwel dagelijks gevuld met nieuws over activiteiten, collecties, personen en wetenswaardigheden. Inmiddels (september 2017) is het aantal volgers gegroeid tot ruim 3.000. Het SHCL is ook zichtbaar op andere sociale media zoals Instagram, LinkedIn en YouTube.

Daarnaast wordt ernaar gestreefd om de bestaande grote media-aandacht voor SHCL-activiteiten en publicaties, zowel in de regionale pers als in radio- en TV-programma's, in 2018 in stand te houden middels persberichten, uitnodigingen en aankondigingen van publicaties en evenementen.

Om het gebruik van de collecties te vergroten en te optimaliseren zal reclame worden gemaakt onder scholieren, studenten en leden van heemkundeverenigingen (die gratis lid van de bibliotheek kunnen worden). Deze doelgroepen zullen actief worden geattendeerd op bijzondere delen van de collecties en ideeën worden aangereikt voor profielwerkstukken en scripties.

Ook in 2018 zullen er bijeenkomsten en op specifieke doelgroepen gerichte activiteiten worden georganiseerd om het werk van het SHCL beter onder de aandacht te brengen. Medewerkers van het SHCL zullen meewerken aan populaire uitgaven en cursussen, en lezingen verzorgen over de Limburgse geschiedenis, al of niet in samenwerking met partnerorganisaties. In 2018 zal dit met name het geval zijn in het kader van de samenwerking in de op te richten erfgoedcoöperatie. Evenals in 2017 zal het SHCL actief deelnemen aan de Maand van de Geschiedenis (oktober) en de jaarlijkse Genealogie- en Monumentendagen.

Publieksdiensten en digitale informatievoorziening

Studiezaal

Voor publieksdiensten maakt het SHCL gebruik van de studiezaal van het (R)HCL. Het SHCL neemt voor 0,6 fte studiezaaldiensten en andere vormen van informatievoorziening voor zijn rekening (hoofdzakelijk verzorgd door de afdeling bibliotheek). De toegangen op de collecties van beide instellingen (archiefinventarissen, beeldbank, bibliotheekcatalogi) worden geïntegreerd in digitale systemen aangeboden. Het totale aantal bezoeken aan de gemeenschappelijke studiezaal RHCL/SHCL zal in 2018 naar verwachting ongeveer gelijk zijn aan die in vorige jaren: ca. 5.000; het aantal uitleningen/raadplegingen zal ca. 12.000 bedragen.

Digitale informatievoorziening

Collecties en publicaties van het SHCL worden via de website www.shclimburg.nl toegankelijk gemaakt. Via de website krijgt men toegang tot de archieven, de bibliotheek, de beeldbank en andere informatiebronnen, gedigitaliseerde documentatiesystemen en full-text gedigitaliseerde bestanden. In 2017 is de inrichting van de website vernieuwd, onder meer door een betere en directere toegang tot de bibliotheekcatalogus en een aparte webpagina voor het jaarboek van het SHCL (mede ten behoeve van de betere zichtbaarheid van de gedigitaliseerde jaargangen). Het aantal bezoeken aan de website in 2018 wordt geschat op ca. 30.000.

In het kader van de op te richten erfgoedcoöperatie zal worden gewerkt aan de vergroting van de digitale zichtbaarheid via de door de coöperatie op te zetten en te beheren website met bestanden en verhalen (nu nog: www.limburgserfgoed.nl). Het SHCL zal daartoe deel nemen aan de op te richten 'veldcommissie' digitalisering en meewerken aan de opzet van de voorgestelde verhalensite over de Limburgse geschiedenis.

Crowdfunding

In het najaar van 2017 experimenteert het SHCL (i.s.m. het Huis voor de Kunsten en de Provincie Limburg) met een crowdfundingactie ten behoeve van de digitalisering van de fotocollectie van de Heerlense Vroedvrouwenschool. De Provincie Limburg ondersteunt deze vorm van publieksfinanciering door 30 procent bij te dragen. Behalve het bijeenbrengen van middelen is een belangrijk doel van dit soort acties om de collecties grotere bekendheid te geven. Om de betrokkenheid van het publiek te vergroten is in het kader van de actie rondom de Vroedvrouwenschool een uitgebreide PR-campagne opgezet met ambassadeurs, lezingen en een

tentoonstelling. De uitkomst is nog niet bekend. Na evaluatie van deze actie zal worden bepaald of deze vorm van publieksgericht werken ook in 2018 zal worden voortgezet.

Innovatieve erfgoedpresentaties

In 2017 werkte het SHCL samen met het bedrijf Viewmaster Projects om drukdecors uit het archief Sphinx-Céramique om te zetten in digitale videoprojecties op het Eiffelgebouw te Maastricht. In 2018 zal in samenwerking met Viewmasters een soortgelijk, maar grootschaliger project worden opgezet rondom de ontwerpen van glas-in-loodramen uit het archief Nicolas. Onder de titel 'A Stage of Luminosity' zullen digitaal bewerkte beelden in de open lucht worden gepresenteerd in (tenminste) Maastricht, Roermond en Venlo.

Het SHCL werkt samen met de Belvédère Ontwikkelingsmaatschappij Maastricht om een permanente tentoonstelling over de geschiedenis van de aardewerkindustrie in Maastricht in te richten in de doorgaande vluchtgang tussen het Eiffelgebouw en de Pathé-bioscoop. Het in 2016 door het SHCL gepubliceerde boek *Keramiestad* ligt hieraan ten grondslag. Dit project zal gereedkomen in 2018.

In overleg met Envida Zorggroep (een van de rechtsopvolgers van het Groene Kruis Limburg) wordt onderzocht hoe het archief van het Limburgse Groene Kruis (zie hieronder) ingezet kan worden in de zorg ten behoeve van reminiscentie-activiteiten voor groepen ouderen in verzorgingstehuizen en dementerende ouderen. Op dit moment wordt het plan verder uitgewerkt. Voor de uitvoering zal een bijdrage gevraagd worden uit het Erfgoedinnovatiefonds van de Provincie Limburg.

Voor al deze activiteiten wordt uit structurele provinciale middelen 2018 2 fte ingezet.

Bibliotheek

Catalogisering

In 2017 kon geen overeenstemming met het Centre Céramique worden bereikt over de vorming van een gemeenschappelijke 'Limburg-catalogus'. Het SHCL is hier voorstander van, zowel ten behoeve van de integrale doorzoekbaarheid door het publiek als de collectiecoördinatie van beide instellingen. Catalogusintegratie bestaat wel met de bibliotheek van het RHCL. Sinds 2014 wordt het

beheer van daarvan uitgevoerd door de afdeling bibliotheek van het SHCL. Alle titels van het RHCL zijn opgenomen in de catalogus van het SHCL. Ook de tijdschriftenadministratie is geïntegreerd. Catalogisering behelst titelbeschrijving van door het SHCL en RHCL verworven titels en de artikeldocumentatie van in tijdschriften en bundels verschenen artikelen over Limburg (ook retrospectief). In 2017 is de selectie en sanering van individuele titels in de SHCL-bibliotheek die niet passen in het collectievormingsprofiel voltooid.

Digitalisering van kranten en tijdschriften

In 2018 zal het personeel van de afdeling bibliotheek nauw betrokken blijven bij de uitvoering van de grote digitaliseringsprojecten die in samenwerking met het Centre Céramique en de Koninklijke Bibliotheek zijn opgezet. Het betreft enerzijds de digitalisering van alle Limburgse kranten in de krantensite van de KB (Delpher), anderzijds de digitalisering van tijdschriften van Limburgse instellingen en organisaties in diverse maatschappelijke domeinen, eveneens in Delpher. Voor beide projecten zijn middelen beschikbaar bij de KB (Metamorfoze) en zullen aanvullende subsidies bij de Provincie Limburg worden aangevraagd. Dit project zal meerdere jaren in beslag nemen. In samenwerking met het Centre Céramique zal voor dit project via PR-campagnes de nodige publieke aandacht worden gevraagd.

Kennisdeling

De afdeling bibliotheek neemt actief deel aan lokaal, regionaal, en nationaal overleg op bibliotheekgebied in het overleg Limburgse wetenschappelijke bibliotheken (voorheen IHOL), de landelijke werkgroep speciale Wetenschappelijke Bibliotheken, en het overleg van zgn. Plusbibliotheken. Ter vergroting van de professionele zichtbaarheid zullen bezoeken worden gebracht aan zusterinstellingen in binnen- en buitenland. Tevens is een scholingsprogramma voor het bibliotheekpersoneel opgezet ter vergroting van de kennis op het gebied van de digitale informatievoorziening.

Voor deze werkzaamheden wordt uit provinciale middelen 1,5 fte ingezet.

Archieven

Inventarisatie

RK vereniging het Limburgse Groene Kruis

In 2017 is besloten bij voorrang archieven met betrekking tot de gezondheidszorg te inventariseren. De belangstelling voor de geschiedenis van gezondheid en gezondheidszorg in Limburg neemt sterk toe en is de komende jaren speerpunt in het onderzoek van het SHCL. Ook extern is er veel vraag naar bronnen over de medische en psychische zorg. Om aan deze vraag te voldoen wil de afdeling archief de komende jaren archieven beschrijven van gezondheidsinstellingen die provinciebreed van belang zijn geweest en een belangrijke invloed hebben gehad op de ontwikkeling van de gezondheidszorg in Limburg. In 2017 is daartoe begonnen met de inventarisatie van het archief van Het Groene Kruis. Dit project zal naar verwachting in 2018 kunnen worden voltooid.

Nicolas

In 2015 werden omvangrijke subsidies verworven van het Fonds Metamorfoze en andere subsidiënten voor de inventarisatie, conservering en digitalisering van het archief van NV Glasschilderkunst F. Nicolas en Zonen te Roermond. Deze werkzaamheden zullen in 2018 worden voortgezet. De nadruk ligt op het beschrijven van de enorme hoeveelheid kartons (10.000 uitvoeringstekeningen op ware grootte) en tekeningen op schaal. In 2018 en 2019 zullen ze door externe partijen geconserveerd en gedigitaliseerd worden. Een extern gefinancierde medewerker is hier fulltime mee bezig.

In aansluiting op het project Nicolas zal het SHCL in 2018 in samenwerking met het KADOC te Leuven (dr. Godfried Kwanten en Rie Vermeiren) een internationale studiedag over glazeniersarchieven organiseren. Uitgangspunt is de publicatie van archivaris Dirk van de Leemput in het SHCL-jaarboek 2016 over de bewaring van glazeniersarchieven in Nederland (SHCL), België (KADOC), de Verenigde Staten (Corning Museum of Glass) en Zwitserland (Vitrocentre).

Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF)

In juni 2017 werd overeenstemming bereikt over de overbrenging van het archief van het Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF). LIOF voorziet met een aanzienlijk bedrag in de kosten van de inventarisatie van dit archief. Het LIOF en zijn voorganger NV Industriebank in Limburg hebben sinds 1935 een grote rol gespeeld bij de industriële en economische ontwikkeling van

Limburg. De bank verleende kredieten aan Limburgse bedrijven met het oogmerk de werkgelegenheid te vergroten. Het archief is een belangrijke bron voor onderzoek naar de ontwikkeling van het Limburgse bedrijfsleven, de arbeidsmarkt en de sturende rol hierin van LIOF en de overheid. Dit project zal in 2018 worden afgerond.

Limburgse Bond van Muziekgezelschappen

In 2017 is het archief van deze bond overgebracht als aanvulling op het reeds bij het SHCL berustende oudere gedeelte. Voor de inventarisatie en gedeeltelijke digitalisering zijn door LBM middelen ter beschikking gesteld. Het project zal worden uitgevoerd door een projectmedewerker.

Fotocollectie Vroedvrouwenschool

In de verwachting dat er in 2017 door crowdfunding voldoende middelen bijeen zullen worden gebracht om de digitalisering van de fotocollectie van de Vroedvrouwenschool te digitaliseren, zal een project worden opgezet om deze foto's te beschrijven, te digitaliseren en te presenteren.

Digitale collectiepresentatie

In 2018 wordt een achterstand ingehaald op het gebied van het digitaliseren van de archiefcollecties en de online presentatie daarvan via het programma MAIS-Flexis (zie: www.archieven.nl). Via de toegangen in dit programma is het mogelijk links te plaatsen bij de archiefbeschrijvingen van de *full text* gedigitaliseerde bestanden. Een aantal archiefbestanden dat al eerder is gedigitaliseerd worden online geplaatst en een aantal belangrijke bestanden uit in 2018 te inventariseren archieven wordt gedigitaliseerd.

Uit de volgende archieven worden in 2018 eerder gedigitaliseerde bestanden online geplaatst:

- EAN_0065, Nederlandse Katholieke Mijnwerkersbond
- EAN_0584, Algemene Nederlandse Bond van Mijnwerkers
- EAN_0702, Gezamenlijke Steenkolenmijnen Limburg
- EAN_0827, Unie van beambten, leidinggevend en hoger personeel, regio Limburg, voorheen bond van mijnbeambten
- EAN_0950 Laura en vereniging
- EAN_1012-1015, Sphinx en Société Céramique
- EAN_1320, Rondomtis
- Oranje-Nassau Mijnen (RHCL)

In 2018 worden de volgende bestanden gedigitaliseerd (in totaal ca. 10 strekkende meter archief) en digitaal toegankelijk gemaakt via MAIS-Flexis:

- EAN_0855, Limburgse bond Muziekgezelschappen
 - Notulen
 - Jaarverslagen
 - Concoursuitslagen
- EAN_0611, Limburgse Groene Kruis
 - Notulen bestuur en commissies
 - Fotocollectie
- EAN_0957, Vroedvrouwenschool
 - Fotocollectie

Acquisitie, archief- en depotbeheer

De archiefoverzichten van SHCL en de archiefinventarissen zijn in één digitaal systeem (MAIS-Flexis) met die van het RHCL ondergebracht, zodat zij gezamenlijk in digitale vorm door het publiek kunnen worden geraadpleegd. MAIS-Flexis is zowel een ontsluitings- als een beheersysteem. Het systeem wordt voortdurend bijgewerkt op basis van de verwerving van nieuwe archieven en de bewerking van de reeds eerder verworven bestanden. Acquisitie en depotbeheer zijn continue activiteiten. Afgezien van de digitale administratie betreft dit onder meer de plaatsing van geacquireerde archieven; het toegangenbeheer; de materiële verzorging/herpak/codering/etikettering; selectie en vernietiging; interne reallocaties van archieven; behoefteplanning op langere termijn; deponthehygiëne.

Korte introducties op de archieven van het SHCL

Dit betreft een lopend project om alle archieven van het SHCL te voorzien van korte introducties van maximaal 1 pagina. Daarin worden kort beschreven: de instelling of persoon die het archief heeft gevormd; de aard van het materiaal; wat ermee onderzocht zou kunnen worden. Het is de bedoeling om de gehele archiefcollectie van het SHCL op dit niveau toegankelijker te maken. In 2018 zal dit project worden voortgezet met inzet van 0,4 fte.

Voor al deze archiefwerkzaamheden wordt in totaal 3 fte uit provinciale middelen ingezet.

Wetenschappelijk onderzoek en publicaties

Onderzoekprogramma bevolking en gezondheid in historisch-vergelijkend perspectief

Het onderzoekprogramma van het SHCL heeft als overkoepelende thema 'Bevolking en gezondheid in historisch-vergelijkend perspectief'. Het wordt uitgevoerd onder leiding van het hoofd onderzoek van het SHCL, dr. Willibrord Rutten, in nauwe samenwerking met de bijzonder hoogleraar historische demografie aan de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen van de UM, prof.

Angélique Janssens, die haar standplaats heeft bij het SHCL. Tevens wordt samengewerkt met de hoogleraar medische geschiedenis aan de medische faculteit van de UM, prof. Eddy Houwaart. Dit programma wordt vormgegeven door eigen onderzoek en in extern gefinancierde promotieprojecten.

Promotieonderzoek op basis van de Maastricht Death and Disease Database

Op basis van in het Gemeentearchief Maastricht aanwezige registraties van doodsoorzaken per begraven inwoner van Maastricht tussen 1865 en 1955 heeft het SHCL een database gebouwd van doodsoorzaken op individueel niveau, gekoppeld aan gegevens uit de overlijdensakten. De opbouw van deze database is in 2017 voltooid. De database zal als uitgangspunt dienen voor promotieonderzoek naar de gezondheidsevolutie in Maastricht onder de titel 'Escaping bad health and early death. Inequalities and time lags in the Maastricht health transition, 1864-1955'. Daartoe is in het najaar van 2017 een promovendus aangesteld, die gezamenlijk door het SHCL en de faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen van de UM wordt gefinancierd. Dit project heeft een vierjarige looptijd.

Samenwerking met Radboud Universiteit Nijmegen

In het kader van het onderzoekprogramma werkt het SHCL samen met het Nijmeegse expertisecentrum 'Radboud Group for Historical Demography and Family History' aan de voorbereiding van een symposium over specifieke kenmerken van de levensloop van de Limburgse bevolking in de negentiende en twintigste eeuw. De Nijmeegse onderzoeksgroep is gespecialiseerd in dit type onderzoek op basis van de 'Historische Steekproef Nederlandse Bevolking' (HSN), een database met op individueel niveau verzamelde gegevens over kernmomenten in de levensloop (geboorte, huwelijk, overlijden en andere). Met behulp van vrijwilligers zal de HSN voor Limburg

worden verrijkt met aanvullende gegevens. Op het symposium zal onderzoek worden gepresenteerd op basis van de Limburgse gegevens in de HSN.

Research-fellows

In 2017 hebben enkele onderzoekers zich aan het SHCL verbonden als (onbezoldigd) research-fellows met projecten die passen in het onderzoekprofiel van het SHCL. In dat kader steunt het SHCL Mieke Kirkels bij haar onderzoek over in Limburg geboren zwarte bevrijdingskinderen. In samenwerking met het Centrum voor Gender en Diversiteit van de UM wordt gezocht naar middelen voor de aanstelling van een postdoc-onderzoeker. Drs. Annet Perry verricht onderzoek naar de tewerkstelling van politieke delinquenten in de Limburgse mijnen na de Tweede Wereldoorlog. Dr. Thijs van Vugt werkt aan de toepassing van GIS-applicaties in het regionale onderzoek van het SHCL. Lucie Bastiaens MA is aan het SHCL verbonden in het kader van haar promotieonderzoek aan de UM over gezondheidsvoorzieningen in Maastricht in de twintigste eeuw.

Geschiedenis van ondernemingen en het ondernemen in Limburg

De samenwerking in het kader van de SHCL-LGOG-commissie 'Geschiedenis van ondernemingen en het ondernemen in Limburg' (COOL) zal worden voortgezet. Daartoe is samen met LGOG voor 0,2 fte een ondersteuner aangesteld ten behoeve van het beheer van een website met historische informatie over ondernemingen en ondernemers. In dit kader zullen twee openbare bijeenkomsten met lezingen worden georganiseerd.

Uitgaven en publicaties

Zoals gebruikelijk zal het SHCL in 2018 weer een jaarboek uitbrengen met artikelen over de (contemporaine sociale) geschiedenis van Limburg (i.s.m. Uitgeverij WBooks), alsmede uitgaven (waaronder een premieboek) in de reeks Maaslandse Monografieën (i.s.m. de gelijknamige Stichting en Uitgeverij Verloren).